

## กระทู้ถามที่ ๗๒๐ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๗

เรื่อง การเปิดศูนย์คนชราและเด็กพิการด้อยโอกาสและตั้งศูนย์บริการทางสังคมผู้สูงอายุอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ดังต่อไปนี้

เนื่องด้วยปัจจุบันคนชราและคนพิการด้อยโอกาสทางสังคมจำนวนมาก ถูกละทิ้งจากคนในสังคม ไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ และไม่สามารถเข้าถึงสวัสดิการและโอกาสอื่น ๆ เหมือนคนปกติทั่ว ๆ ไป ซึ่งคนชราและคนพิการเหล่านี้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ แต่ไม่ได้รับโอกาสในการใช้ความรู้เหล่านั้น เพื่อเป็นประโยชน์แก่คนทั่วไปในสังคม บุคคลเหล่านี้เป็นทรัพยากรที่มีค่า คนแก่คนชราเป็นผู้ที่มีความรู้ในด้านวัฒนธรรมจารีตประเพณีเก่าแก่ สามารถถ่ายทอดสู่ชนรุ่นหลัง เพื่อรักษาและสืบสานต่อไปได้ อำเภอวิเชียรบุรี อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นพื้นที่ที่มีประชากรสูงอายุและผู้พิการที่มีความรู้ความสามารถ แต่ยังไม่ได้รับการสนับสนุนให้ใช้องค์ความรู้เหล่านั้นมาใช้ถ่ายทอดให้แก่บุคคลทั่วไปให้เกิดประโยชน์เท่าที่ควร หากภาครัฐมีการสนับสนุนอย่างจริงจังให้มีศูนย์ถ่ายทอดการเรียนรู้ของผู้สูงอายุและผู้พิการ และศูนย์บริการทางสังคมผู้สูงอายุอำเภอวิเชียรบุรีก็จะเกิดประโยชน์แก่สังคมได้ จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีนโยบายสนับสนุนและส่งเสริมให้ภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม ทั้งภาคราชการ ภาคเอกชน ภาคสังคม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตของกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้สูงอายุ คนพิการ เด็ก เยาวชน สตรี ผู้ด้อยโอกาส และผู้ประสบปัญหาทางสังคม โดยในส่วนของผู้สูงอายุและคนพิการ ได้จัดบริการให้ความช่วยเหลือตลอดจนสนับสนุนให้มีการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความรู้แก่คนทั่วไป ในเขตอำเภอวิเชียรบุรี อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จะตั้งศูนย์บริการทางสังคมผู้สูงอายุ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ เพิ่มขึ้นอีกหนึ่งแห่งได้หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

อัคร ทองใจสด

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

จังหวัดเพชรบูรณ์

## คำตอบกระทู้ถามที่ ๗๒๐ ร.

ของ นายอัคร ทองใจสด สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ จังหวัดเพชรบูรณ์  
เรื่อง การเปิดศูนย์คนชราและเด็กพิการด้อยโอกาสและตั้งศูนย์บริการทางสังคมผู้สูงอายุ  
อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ข้าพเจ้า นายวรารุช ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์  
ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีความเกียรตินี้ ดังนี้

### คำถามข้อที่ ๑

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีนโยบายสนับสนุนและส่งเสริมให้  
ภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคสังคม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน  
เข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตของกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้สูงอายุ คนพิการ  
เด็ก เยาวชน สตรี ผู้ด้อยโอกาส และผู้ประสบปัญหาทางสังคม โดยในส่วนของผู้สูงอายุและคนพิการ  
ได้จัดบริการให้ความช่วยเหลือตลอดจนสนับสนุนให้มีการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความรู้แก่คนทั่วไป  
ในเขตอำเภอวิเชียรบุรี อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

### คำตอบข้อที่ ๑

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ขอเรียนว่า มีนโยบายสนับสนุนและ  
ส่งเสริมให้ภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม เข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตของ  
กลุ่มเป้าหมาย โดยในส่วนของผู้สูงอายุ ได้จัดบริการให้ความช่วยเหลือตลอดจนสนับสนุนให้มีการถ่ายทอด  
และแลกเปลี่ยนความรู้แก่คนทั่วไปในเขตอำเภอวิเชียรบุรี และอำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ ดังนี้

#### ๑. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ ประกอบด้วย

๑.๑ โครงการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงอายุในชุมชน (โรงเรียนผู้สูงอายุ)  
มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาตนเอง พัฒนาทักษะและความรู้ที่เหมาะสม และการเรียนรู้ตลอดชีวิต  
ของผู้สูงอายุ ทั้งในรูปแบบการรวมกลุ่มและการเรียนรู้แบบออนไลน์และเพื่อเสริมสร้างสุขภาพที่ดีของ  
ผู้สูงอายุทั้งด้านร่างกายและจิตใจ สามารถปรับตัวและดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมในสภาพสังคม  
ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานในการขยายผล  
การจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ จำนวน ๓,๒๕๗ แห่ง ซึ่งมีนักเรียนในโรงเรียนผู้สูงอายุทั่วประเทศ จำนวน  
๒๑๓,๙๑๐ คน ทั้งนี้ ในเขตอำเภอวิเชียรบุรี และอำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ มีจำนวนโรงเรียน  
ผู้สูงอายุทั้งหมด ๑๕ แห่ง แบ่งออกเป็นโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตอำเภอวิเชียรบุรี จำนวน ๑๑ แห่ง  
และอำเภอศรีเทพ จำนวน ๔ แห่ง ดังนี้

- ๑) โรงเรียนสร้างสุขผู้สูงอายุตำบลพุดชาชม อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
- ๒) โรงเรียนสร้างสุขผู้สูงอายุสู่ความเป็นเลิศ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

- ๓) โรงเรียนสร้างสุขผู้สูงอายุตำบลโคกปรัง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
- ๔) โรงเรียนสร้างสุขผู้สูงอายุบ้านบุมะกรูด องค์การบริหารส่วนตำบลท่าโรง  
อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
- ๕) โรงเรียนสร้างสุขผู้สูงอายุบ้านท่าโรง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
- ๖) โรงเรียนสร้างสุขผู้สูงอายุเทศบาลตำบลพุดเตย อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
- ๗) โรงเรียนผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำร้อน (สถ.) อำเภอวิเชียรบุรี  
จังหวัดเพชรบูรณ์
- ๘) โรงเรียนผู้สูงอายุสร้างสุขรอยยิ้มผู้สูงอายุ (สถ.) อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
- ๙) โรงเรียนผู้สูงอายุวัดประชาภิรมิต อปต. ท่าโรง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
- ๑๐) โรงเรียนผู้สูงอายุศูนย์ทุ่งใหญ่มาบสมอ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
- ๑๑) โรงเรียนสร้างสุขผู้สูงอายุตำบลวังใหญ่ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
- ๑๒) โรงเรียนสร้างสุขผู้สูงอายุตำบลประดู่งาม อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์  
(โรงเรียนผู้สูงอายุต้นแบบปี ๒๕๖๑)
- ๑๓) โรงเรียนสร้างสุขผู้สูงอายุอำเภอศรีเทพ อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์
- ๑๔) โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลคลองกระจิง อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์
- ๑๕) ชมรมผู้สูงอายุตำบลสระกรวด อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์
- ๑.๒ โครงการเสริมสร้างกลไกการพัฒนาผู้สูงอายุในชุมชน มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้าง  
กลไกการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุในชุมชน โดยการขยายผลการจัดตั้งศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและ  
ส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) ทั่วประเทศ ให้เกิดการขับเคลื่อนกิจกรรม และบริการที่เหมาะสม  
ในทุกมิติสำหรับผู้สูงอายุและคนทุกวัย และเป็นศูนย์รวมให้ผู้สูงอายุและคนทุกวัยมีสถานที่ในการดำเนิน  
กิจกรรมต่าง ๆ โดยปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้ขับเคลื่อนโครงการเสริมสร้างกลไกการพัฒนา  
ผู้สูงอายุในชุมชน จำนวน ๒,๒๐๓ แห่ง ประกอบด้วย ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ  
แบบไม่ของบประมาณ จำนวน ๕๒๖ แห่ง และศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ  
แบบของบประมาณ จำนวน ๑,๖๗๗ แห่ง ซึ่งกิจกรรมดังกล่าว มีจำนวนผู้เข้าร่วมในศูนย์พัฒนาคุณภาพ  
ชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุทั่วประเทศ จำนวน ๒๑๖,๓๗๙ คน ทั้งนี้ ในเขตอำเภอวิเชียรบุรี  
มีศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ จำนวน ๔ แห่ง ประกอบด้วย
- ๑) ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ -  
พ.ศ. ๒๕๕๘) เทศบาลตำบลพุดเตย อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
- ๒) ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ปี พ.ศ. ๒๕๖๓)  
ตำบลซับสมบูน อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
- ๓) ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ปี พ.ศ. ๒๕๖๔)  
ตำบลวังใหญ่ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

๔) ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (แบบไม่ของบประมาณ) ตำบลท่าโรง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ส่วนในเขตอำเภอศรีเทพนั้น ปัจจุบันยังไม่มีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ อย่างไรก็ตามหากเขตพื้นที่ที่มีความประสงค์ที่จะจัดตั้งศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ เพื่อเสริมสร้างกลไกการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุในชุมชน กรมกิจการผู้สูงอายุ ได้จัดทำคู่มือการดำเนินงานศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ เพื่อให้ชมรมผู้สูงอายุและหน่วยงานต่าง ๆ มีความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ องค์ประกอบ ตลอดจนขั้นตอนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ เพื่อให้การจัดตั้งศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ มีแนวทางส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในชุมชนอย่างมีส่วนร่วมและยั่งยืนต่อไป

#### ๒. ด้านการส่งเสริม ค้ำครอง และพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุ

โครงการบริหารและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุในชุมชน มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานและระบบคุ้มครองทางสังคมให้กับผู้สูงอายุในชุมชน และเพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับการดูแลและพัฒนาคุณภาพชีวิตครอบคลุมในทุกมิติ โดยการสร้างผู้บริหารคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุในการทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ ดุจลูกหลานของผู้สูงอายุในชุมชน ด้วยการปฏิบัติหน้าที่ปกป้อง คุ้มครองพิทักษ์สิทธิช่วยเหลือดูแล และพัฒนาคุณภาพชีวิตครอบคลุมทั้ง ๕ มิติ ได้แก่ มิติทางด้านสังคม สุขภาพ เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อม และเทคโนโลยี รวมถึงส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิสวัสดิการอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน บนศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ของผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นการจัดระบบสวัสดิการชุมชนอย่างยั่งยืนและสร้างกลไกการดูแลผู้สูงอายุ โดยใช้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างการมีส่วนร่วมส่งเสริมสนับสนุนการดูแลผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ ทั้งนี้ มีการขยายผลพื้นที่การดำเนินงานโครงการครอบคลุมถึงจังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งจะพิจารณาคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการ โดยมีสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบหลักร่วมกับกลไกการดำเนินงานในพื้นที่ เข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการโครงการ รวมถึงการจัดบริการให้ความช่วยเหลือขั้นพื้นฐานให้กับผู้สูงอายุตลอดจนสนับสนุนให้มีการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนทักษะความรู้ในด้านต่าง ๆ ของคนทุกช่วงวัย อาทิ ภูมิปัญญาผู้สูงอายุ การใช้งานเครื่องมือสื่อสารและเทคโนโลยีรูปแบบใหม่แก่ผู้สูงอายุในจังหวัดเพชรบูรณ์

ในส่วนของคนพิการ ได้จัดบริการให้ความช่วยเหลือตลอดจนสนับสนุนให้มีการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความรู้แก่คนทั่วไปในเขตอำเภอวิเชียรบุรี และอำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีภารกิจเกี่ยวกับการเสนอนโยบายและจัดทำแผนงานด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ รวมทั้งดำเนินการด้านการคุ้มครองการส่งเสริมสิทธิและสวัสดิการของคนพิการ การสร้างโอกาสและความเสมอภาคแก่คนพิการ การตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการ การจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ การให้คำแนะนำและช่วยเหลือคนพิการให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวก สวัสดิการ และความช่วยเหลืออื่นได้ตามความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล และตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและ

พัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๒๐ คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะตลอดจนสวัสดิการ และความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ อาทิ การส่งเสริมการฝึกอาชีพคนพิการ ในศูนย์พัฒนาศักยภาพและ อาชีพคนพิการทั่วประเทศ จำนวน ๘ แห่ง และศูนย์ส่งเสริมอาชีพคนพิการ (โรงงานปีสากล) จำนวน ๑ แห่ง รวมทั้งการรวมกลุ่มอาชีพคนพิการ ตลอดจนการสนับสนุนการฝึกอาชีพขององค์กรด้านคนพิการ ด้วยกลไกกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ นอกจากนี้ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ ชีวิตคนพิการ เล็งเห็นความสำคัญในการดำเนินภารกิจที่ครอบคลุมมิติการส่งเสริม พัฒนา และคุ้มครอง เพื่อให้คนพิการเข้าถึงการได้ประโยชน์จากสิทธิ สวัสดิการ และความช่วยเหลือต่าง ๆ อย่างทั่วถึง เท่าเทียม และเป็นธรรม ทำให้คนพิการมีเกียรติ มีศักดิ์ศรี มีงานทำ มีรายได้ และยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีกว่า โดยมีแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานที่สำคัญ อาทิ

การส่งเสริมการประกอบอาชีพของคนพิการ โดยดำเนินการ ดังนี้

- การพัฒนาศักยภาพอาชีพคนพิการ เพื่อมุ่งสู่การประกอบอาชีพ โดยมุ่งเน้นให้คนพิการ และผู้ดูแลคนพิการสามารถประกอบอาชีพได้จริง เพื่อสร้างโอกาส สร้างอาชีพให้คนพิการและผู้ดูแล คนพิการ โดยได้มีการบูรณาการความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในด้านต่าง ๆ

- การสนับสนุนการรวมกลุ่มประกอบอาชีพของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ เพื่อให้คนพิการ เข้าถึงสิทธิด้านอาชีพ มีรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี และเกิดกลุ่มอาชีพที่เข้มแข็ง โดยการสนับสนุน งบประมาณในการรวมกลุ่มประกอบอาชีพให้กับกลุ่มคนพิการทั่วประเทศ กลุ่มละ ๕๐,๐๐๐ บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ การศึกษาดูงาน การต่อยอดเพิ่มความรู้ และค่าวัสดุอุปกรณ์ในการประกอบอาชีพ

- อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เชี่ยวชาญด้านคนพิการ (อพมก.) เป็นกลไกช่วยเหลือคนพิการและผู้ดูแลคนพิการที่อาศัยอยู่ในชุมชน โดย อพมก. มีภารกิจ ดังนี้ (๑) การค้นหาคนพิการในชุมชน (ชี้เป้า) เฝ้าระวังคนพิการในชุมชน (๒) แนะนำ/นำพาคนพิการจดทะเบียน คนพิการ (๓) แนะนำและส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิ สวัสดิการ และการส่งต่อเพื่อให้คนพิการเข้าถึง สิทธิคนพิการ (๔) การทำแผนการช่วยเหลือรายบุคคล (๕) การฝึกทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตอิสระ ของคนพิการ (๖) ส่งเสริมการเข้าถึงระบบหลักประกันสุขภาพ (๗) การส่งเสริมให้คนพิการได้รับ เครื่องช่วยความพิการ (๘) การส่งเสริมอาชีพให้แก่คนพิการ (๙) ส่งเสริมและกระตุ้นให้มีการรวมกลุ่ม ของคนพิการ ผู้ดูแลคนพิการ และผู้ปกครอง/ญาติ และ (๑๐) พิทักษ์สิทธิของคนพิการ

- ศูนย์บริการคนพิการทั่วไป เป็นกลไกในการส่งเสริมให้คนพิการที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลสามารถ เข้าถึงสิทธิและสวัสดิการ ซึ่งศูนย์บริการคนพิการทั่วไปจัดตั้งโดยองค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใด ที่ให้บริการแก่คนพิการซึ่งได้รับการรับรองมาตรฐานตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๖ (๑๐) ของราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้บริการ แก่คนพิการในระดับพื้นที่ หรือตามประเภทความพิการ หรือให้บริการแก่คนพิการเป็นการเฉพาะ ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

**คำถามข้อที่ ๒**

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จะตั้งศูนย์บริการทางสังคมผู้สูงอายุ อำเภอลำปาง จังหวัดพะเยาเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งแห่งได้หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

**คำตอบข้อที่ ๒**

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมกิจการผู้สูงอายุ ขอเรียนว่ามีภารกิจในการจัดบริการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ โดยมีศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ (ศพส.) ซึ่งเป็นหน่วยงานส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในภูมิภาค จำนวน ๑๒ แห่ง ดังนี้ ภาคกลาง ได้แก่ ศพส.บ้านบางแค กรุงเทพมหานคร ศพส.ปทุมธานี ศพส.วาสนะเวศม์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และ ศพส.บ้านบางละมุง จังหวัดชลบุรี ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ ศพส.บ้านบุรีรัมย์ ศพส.จังหวัดขอนแก่น ศพส.จังหวัดนครพนม ภาคเหนือ ได้แก่ ศพส.บ้านธรรมปกรณ์ จังหวัดเชียงใหม่ และ ศพส.จังหวัดลำปาง และภาคใต้ ได้แก่ ศพส.ภูเก็ต ศพส.สงขลา และ ศพส.บ้านทักษิณ จังหวัดยะลา โดยศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ มีบทบาทภารกิจ ดังนี้

๑) เป็นศูนย์การจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุแบบสถาบัน (Social welfare services for older persons under institutional care center)

- จัดบริการสวัสดิการสังคม เพื่อสงเคราะห์ ค้ำครอง ช่วยเหลือ ส่งเสริม ดูแล และฟื้นฟูผู้สูงอายุที่เข้ารับบริการในศูนย์การจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุแบบสถาบัน ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

- ส่งเสริม สนับสนุนระบบการดูแลผู้สูงอายุ และส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิของผู้สูงอายุ

- ประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุ

- เป็นศูนย์กลางในการประสานการจัดบริการสวัสดิการสังคมและสิทธิของผู้สูงอายุของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่กฎหมายกำหนด

๒) เป็นศูนย์การจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุในชุมชน (Social welfare services for older persons within communities center)

- สงเคราะห์และค้ำครองสวัสดิภาพของผู้สูงอายุในภาวะยากลำบากให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีตามมาตรฐานที่กำหนด

- พัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ เครือข่ายและผู้ปฏิบัติงานด้านผู้สูงอายุในการจัดระบบการดูแลผู้สูงอายุ การจัดสวัสดิการสังคมและการค้ำครองทางสังคมแก่ผู้สูงอายุในชุมชน เพื่อเข้าถึงสิทธิและบริการทางสังคมตามที่กฎหมายกำหนด ส่งเสริม สนับสนุนให้ชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ เช่น หลักสูตรพัฒนาผู้ดูแลผู้สูงอายุ อบรมอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (เชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ)/ผู้บริบาลค้ำครองสิทธิผู้สูงอายุ เป็นต้น

- ติดตามประเมินผลการดำเนินงานจัดสวัสดิการสังคมและการค้ำครองทางสังคม เพื่อให้ผู้สูงอายุเข้าถึงสิทธิและบริการทางสังคม

- ๓) เป็นศูนย์การเรียนรู้และให้คำปรึกษาด้านผู้สูงอายุ (Learning and Counseling Center)
- ส่งเสริมและสนับสนุนองค์ความรู้ และแนวทางการจัดสวัสดิการระบบการดูแลผู้สูงอายุ
  - ดำเนินการจัดการความรู้และพัฒนานวัตกรรมเพื่อการบริการผู้สูงอายุ
  - ส่งเสริมการศึกษาวิจัย และสนับสนุนการถ่ายทอดความรู้ด้านอาชีพ และภูมิปัญญาผู้สูงอายุ
  - สนับสนุนการศึกษาดูงาน การฝึกอบรมภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
  - ให้บริการคำปรึกษาแนะนำผ่านช่องทางต่าง ๆ

๔) เป็นศูนย์บริการข้อมูลด้านผู้สูงอายุ (Data Center)

- ดำเนินการรวบรวม จัดเก็บข้อมูลสถิติ และสารสนเทศด้านการจัดบริการสวัสดิการสังคม และที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุของศูนย์ฯ และในเขตพื้นที่รับผิดชอบ
- ทำเนียบเครือข่ายการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ

กรมกิจการผู้สูงอายุ ดำเนินการพัฒนาศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุให้เป็นต้นแบบในการดูแลผู้สูงอายุในสถาบัน เพื่อให้ผู้สูงอายุในความดูแลมีคุณภาพชีวิตที่ดี ทั้งนี้ จะไม่มีการเปิดศูนย์เพิ่มเนื่องจากพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖ ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ตามมาตรา ๑๖ (๑๐) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส ซึ่งศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ เป็นภารกิจที่ต้องถ่ายโอนไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งกรมกิจการผู้สูงอายุ ได้ถ่ายโอนสถานสงเคราะห์คนชรา ๑๓ แห่ง และศูนย์บริการทางสังคมผู้สูงอายุ ๒ แห่งเรียบร้อยแล้ว (ถ่ายโอนเมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๖) ดังนี้

สถานสงเคราะห์คนชรา ๑๓ แห่ง ได้แก่

- ๑) สถานสงเคราะห์คนชรabanบางแค ๒ กรุงเทพมหานคร
- ๒) สถานสงเคราะห์คนชราเฉลิมราชกุมารี (หลวงพ่อลำไยอุปถัมภ์) จังหวัดกาญจนบุรี
- ๓) สถานสงเคราะห์คนชราจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี
- ๔) สถานสงเคราะห์คนชราวัยทองนิเวศน์ จังหวัดเชียงใหม่
- ๕) สถานสงเคราะห์คนชรabanอู่ทอง - พนังตัก จังหวัดชุมพร
- ๖) สถานสงเคราะห์คนชรานครปฐม จังหวัดนครปฐม
- ๗) สถานสงเคราะห์คนชราเฉลิมราชกุมารี (หลวงพ่อบึงอุปถัมภ์) จังหวัดนครปฐม
- ๘) สถานสงเคราะห์คนชรabanธรรมปกรณวัดม่วง จังหวัดนครราชสีมา
- ๙) สถานสงเคราะห์คนชรabanธรรมปกรณ (โพธิ์กลาง) จังหวัดนครราชสีมา
- ๑๐) สถานสงเคราะห์คนชรabanเขาบ่อแก้ว จังหวัดนครสวรรค์
- ๑๑) สถานสงเคราะห์คนชรabanศรีตรัง จังหวัดตรัง
- ๑๒) สถานสงเคราะห์คนชรabanมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม
- ๑๓) สถานสงเคราะห์คนชรabanลพบุรี จังหวัดลพบุรี

ศูนย์บริการทางสังคมผู้สูงอายุ ๒ แห่ง ได้แก่

- ๑) ศูนย์บริการทางสังคมผู้สูงอายุศรีสุคต จังหวัดพิษณุโลก
- ๒) ศูนย์บริการทางสังคมผู้สูงอายุดินแดง กรุงเทพมหานคร